

Protocol

Verlengen, doubleren en versnellen

Inleiding

De wet op Primair Onderwijs stelt dat het onderwijs zodanig wordt ingericht dat een kind een ononderbroken ontwikkelingsproces kan doorlopen; het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang van de ontwikkeling van het kind (Art 8, lid 1, WPO). Daarbij is de basisgedachte dat de meeste leerlingen de basisschool in 8 aaneengesloten jaren doorlopen (Art 8, lid 7a, WPO). De wet stelt niet vast dat elk kind exact 8 jaar moet doen — er is ruimte voor vertraging (verlengen, doublure) of versnelling, afhankelijk van de individuele ontwikkeling.

Uitgangspunt DSV

Op de Delftsche Schoolvereniging willen we iedere leerling laten leren en groeien in zijn of haar eigen tempo en niveau. De Wet op het Onderwijstoezicht (WOT) en de Wet op het Primair Onderwijs (WPO) stellen dat het onderwijs moet aansluiten bij de ontwikkeling van iedere leerling. Dit betekent dat we leerlingen ondersteunen wanneer zij extra uitdaging of juist extra tijd nodig hebben.

Soms blijkt dat deze ondersteuning, ondanks inspanningen van school en ouders, niet voldoende is. In dat geval kan worden gekeken naar **verlengen** (groep 1/2, een kind krijgt een extra jaar in de kleutergroep, voordat het doorstroomt naar groep 3), **doublure** (groep 3 t/m 8, nog een jaar in dezelfde groep blijven) of **versnelling** (een groep overslaan). Deze maatregelen worden met grote zorgvuldigheid overwogen.

Wanneer verlengen?

Groepen 1/2

Op de Delftsche Schoolvereniging worden kinderen die geboren zijn tussen 1 oktober en 1 januari signaal-kinderen genoemd (herfstleerling). Kinderen die in deze periode zijn geboren, starten in groep één en stromen in het nieuwe schooljaar door naar groep twee. Deze kinderen doorlopen de kleuterperiode verkort in 1,5 ipv 2 jaar. Op basis van de ontwikkeling die het kind doorloopt kan het zijn dat de school besluit om over te gaan op een kleuterverlenging. In onze onderwijspraktijk is er sprake van een kleuterverlenging als een kind, dat tussen 1 oktober en 1 januari is geboren, niet op dit moment, doorstroomt van groep twee naar groep drie.

Bij kinderen, die geen signaalkind zijn, kan een verlenging worden overwogen wanneer het voor een leerling helpend is om meer tijd te krijgen voor ontwikkeling en als het aansluiten bij de leerstof in de volgende groep niet haalbaar blijkt. In beide gevallen krijgt het kind, in het tweede jaar, de ruimte om zich binnen zijn/haar eigen kunnen en tempo verder te ontwikkelen om de doorstroom naar groep drie, in het volgende schooljaar, soepel te laten verlopen. De overweging om een leerling te

laten verlengen is maatwerk. Hierbij zijn de registraties in 'Mijn Kleutergroep' en de observaties van de leerkracht leidend. Er is bij een kleuterverlenging geen sprake van doublure.

Wanneer doubleren?

Groepen 3 t/m 8

Een doublure wordt alleen overwogen wanneer het voor een leerling helpend is om opnieuw tijd te krijgen voor ontwikkeling en het aansluiten bij de leerstof in de volgende groep niet haalbaar blijkt. Doubleren gebeurt bij voorkeur zo jong mogelijk, en alleen wanneer het aantoonbare meerwaarde heeft. Hierbij zijn de methodegebonden toetsen, toetsen vanuit het leerlingvolgsysteem en de observaties van de leerkracht (en) leidend. Vanaf groep 6 wordt doubleren slechts in uitzonderlijke gevallen ingezet.

Procedure bij verlengen/doubleren

1. De leerling is besproken in de leerlingenbespreking met de intern begeleider.
2. Acties en interventies vanuit de leerlingbespreking zijn uitgevoerd, zonder (of met onvoldoende) gewenst resultaat. Vanaf groep 3 is er aantoonbaar gewerkt met handelingsplannen zonder of met onvoldoende gewenst resultaat. Ouders zijn op de hoogte gebracht van de in te zetten acties/interventies.
3. Indien nodig is advies ingewonnen uit extern onderzoek of consultatie van externen.
4. De leerkracht en intern begeleider zijn overtuigd van de meerwaarde van doubleren.
5. Ouders worden tussen februari/maart (groep ½) of maart/ april (groep 3 t/m 8) geïnformeerd over het **voornemen** tot verlengen/doubleren via een gesprek.
6. Tussen april en mei (groep ½) of juni (groep 3 t/m 8) wordt gezamenlijk met ouders een definitief besluit genomen over de verlenging/doublure.
7. Er wordt voorafgaand aan het nieuwe schooljaar een doublureplan (IHP) opgesteld. Hierin staan de onderwijsbehoeften van de leerling en hoe wij aan deze behoefte tegemoet kunnen komen beschreven, ook wordt hierin beschreven welke ondersteuning wij hiervoor in gaan/kunnen zetten.
8. Het volledige proces wordt gedocumenteerd in het leerlingdossier ParnasSys.
9. De school volgt de verdere ontwikkeling van de leerling door middel van de evaluatiemomenten in het doublureplan en documenteert dit.

Gesprekscyclus

Groep 1/2

- Begin november wordt de leerlingbespreking gehouden, waarbij de leerkracht samen met de intern begeleider de voortgang van specifieke leerlingen bespreekt. Ook komen in dit gesprek de verschillende interventies aan bod, die ingezet gaan worden om de ontwikkeling van de leerling te stimuleren. Een verslag van dit gesprek wordt vastgelegd in ParnasSys.
- Later in november volgen de voortgangsgesprekken, waarbij de ouders worden bijgepraat over de ontwikkeling van hun kind. Een verslag van dit gesprek wordt vastgelegd in ParnasSys.
- Eind februari/begin maart vinden er opnieuw leerlingbesprekingen plaats. Hierin wordt besproken of de interventies die ingezet zijn hebben bijgedragen aan de groei van de

ontwikkeling. Hiervoor gebruiken wij het 'indicatorenoverzicht groep 3'. Dit gesprek wordt vastgelegd in ParnasSys.

- Naar aanleiding van de leerlingbespreking, worden ouders uitgenodigd voor een gesprek om de voortgang in de ontwikkeling van het kind te bespreken. Dit gesprek wordt vastgelegd in ParnasSys.
- Tussen april en mei worden ouders uitgenodigd voor een gesprek. In dit gesprek zullen de intern begeleider en de leerkracht, het advies van school met betrekking tot doubleren met ouders bespreken. Het advies van de school met betrekking tot de doublure zal leidend zijn. Dit gesprek wordt vastgelegd in ParnasSys.
- Eind mei geeft de leerkracht, aan de Interne Begeleider, door welke kinderen er zullen doorstromen naar groep drie. Deze kinderen zullen meegenomen worden in de verdeling van de groepen drie.

Groep 3 t/m 8

- In september vinden de kennismakingsgesprekken plaats. De leerkracht maakt dan in een tien-minuten-gesprek kennis met alle ouders.
- In november volgen de voortgangsgesprekken, waarbij de ouders worden bijgepraat over de ontwikkeling van hun kind.
- In dezelfde periode wordt ook de leerlingbespreking gehouden, waarbij de leerkracht samen met de intern begeleider de voortgang van specifieke leerlingen en de te nemen acties bespreekt.
- Rond februari, na de eerste CITO's, worden ouders waar nodig uitgenodigd voor een gesprek om hen te informeren over het voornemen tot doubleren.
- In april vinden de rapportgesprekken plaats waarin het rapport wordt besproken. Daarnaast blijven de ouders en school met elkaar in gesprek (zie punt 6 procedure).
- In juni zijn er facultatieve eindgesprekken, naar aanleiding van de CITO's en het laatste rapport. Mocht in deze fase nog twijfel zijn over wel/niet doubleren, dan wordt de beslissing in deze periode genomen en ouders hiervan via een gesprek op de hoogte gesteld.

Bij de gesprekken over verlengen/doubleren zijn de groepsleerkracht en de intern begeleider aanwezig. In het definitieve besluit zijn de leerkracht en intern begeleider leidend.

Wanneer versnellen?

Versnellen kan passend zijn voor leerlingen, die cognitief voorlopen, waarvoor ons verrijkingsonderwijs niet voldoende is, en aantoonbaar een voorsprong van een jaar of meer hebben op meerdere vakgebieden (zoals rekenen, spelling en begrijpend lezen) Bij de leerlingen van groep ½ zien we een ontwikkelingsvoorsprong van een jaar of meer in 'Mijn Kleutergroep'. Versnellen kan door een (deel van een) onderwijsjaar over te slaan of versneld te kleuteren.

Waarom voorzichtig met versnellen?

Versnellen is niet voor ieder (hoog) begaafd kind geschikt. We raadplegen SIDI Po en bij twijfel vanuit SIDI po aanvullend de [Versnellingswijzer](#), om een zorgvuldige afweging te maken ([Verantwoording bij de versnellingswijzer](#)). Voor de groepen 1/2 geldt dat wij hiervoor het indicatorenoverzicht ontwikkelingsvoorsprong uit 'Mijn Kleutergroep' raadplegen.

Versnellen gebeurt het liefst op jonge leeftijd en alleen wanneer het kind zowel cognitief als sociaal-emotioneel klaar is voor de volgende groep. We blijven hierin zorgvuldig omdat:

- het belangrijk is dat een kind goed kan aansluiten bij de volgende groep, zowel cognitief als sociaal-emotioneel. Wanneer dit lukt, kan versnellen een positieve ervaring zijn.
- niet elk kind op alle vlakken klaar is voor een versnelling. Vooral op sociaal-emotioneel gebied kan het zijn dat een kind nog tijd nodig heeft om zich verder te ontwikkelen. De sociaal-emotionele ontwikkeling van meerbegaafde kinderen kan echter een vertekend beeld geven. De sociaal-emotionele ontwikkeling moet daarom zorgvuldig worden meegewogen in de keuze om te versnellen.
- een goede aansluiting mogelijke negatieve gevolgen voorkomt, zoals verminderde motivatie of een afname van het zelfvertrouwen.
- om een succesvolle overstap te maken, het essentieel is dat er gekeken wordt naar de hiaten die er nog zijn om aan te sluiten bij de nieuwe groep en dat er ondersteuning wordt geboden om deze weg te werken. Een goede afstemming is essentieel voor een soepele overgang naar de volgende groep.

Procedure bij versnellen

Voor versnellen gelden de volgende stappen:

1. In groep 1/2 wordt 'Mijn Kleutergroep' gebruikt om een ontwikkelingsvoorsprong van minimaal een jaar vast te stellen. Voor de groepen 3 t/m 8 wordt SIDI en de versnellingswijzer gebruikt.
2. De leerling is besproken tijdens de leerlingbespreking.
3. Er is aantoonbaar gewerkt met verrijkingsaanbod aanvullend op het compacten van de lesstof (stroomschema), zonder gewenst (of onvoldoende) resultaat. Dit is vastgelegd in ParnasSys door middel van een notitie (groep 3 t/m 8). Bij kleuters werken we met beredeneerd aanbod en sluiten we aan bij de ontwikkeling van de kinderen in MKG.
4. De leerling is doorgetoetst op methodegebonden toetsen én LVS-toetsen (Cito/Leerling in Beeld), en toont op meerdere onderdelen een voorsprong van een jaar of meer (groep 3 t/m 8). Bij de kleuters heeft de leerling een ontwikkelingsvoorsprong van een jaar of meer op de doelen in 'Mijn Kleutergroep', leidend zijn de doelen in het indicatorenoverzicht ontwikkelingsvoorsprong uit 'Mijn Kleutergroep'.
5. Indien nodig is advies ingewonnen uit extern onderzoek of in consultatie met externen.
6. De leerkracht en de intern begeleider zijn overtuigd van de meerwaarde van versnellen.
7. Ouders worden **tijdig** geïnformeerd over het **voornemen** tot versnellen. Hier geldt dezelfde gesprekscyclus als voor verlengen/doubleren. Het definitieve besluit tot versnellen wordt samen met ouders en school genomen.
8. De leerling wordt in de huidige groep voorbereid op het niveau van de volgende groep; mochten er op bepaalde vakgebieden nog hiaten zijn, dan brengt de school voorafgaand aan de versnelling de benodigde acties en interventies in beeld en legt dit vast met een notitie in ParnasSys.
9. Na de versnelling wordt de ontwikkeling van de leerling nauwkeurig gevolgd door middel van methodegebonden toetsen, resultaten uit het leerlingvolgsysteem en observaties van de leerkracht. De leerling wordt in ieder geval besproken tijdens de leerlingbesprekingen en indien nodig op aanvraag van ouders en/of leerkracht.
10. Het volledige proces wordt gedocumenteerd in het leerlingdossier.
11. De school volgt de verdere ontwikkeling van de leerling en documenteert dit.

Bij de gesprekken over versnellen zijn de groepsleerkracht en de intern begeleider aanwezig. Het definitieve besluit om te verlengen wordt gezamenlijk met ouders genomen.

Afsluitend

Verlengen, doublure en versnelling zijn maatregelen die we met grote zorgvuldigheid en in het belang van het kind nemen. Door goed samen te werken met ouders, handelingsgericht te ondersteunen en helder te communiceren, zorgen we ervoor dat iedere leerling een onderwijsroute krijgt die past bij zijn of haar ontwikkeling.